

INHOUD

1	Ten geleide.....	1
2	Introductie.....	3
2.1	Informatiebronnen.....	3
2.1.1	Nederlands Normalisatie Instituut	3
2.1.2	Sociale Media	5
2.2	Historie NEN 1010	6
2.3	CD-ROM	13
2.4	Wijzigingen in 2007	14
2.5	Enige wijzigingen in 2008.....	14
2.6	Redactionele opzet NEN 1010.....	15
2.7	Geldige editie:NEN 1010:2007	16
2.8	Arbobesluit	17
2.8.1	Definities en toepasselijkheid.....	18
2.8.2	Aanleg en gebruik van elektrische installaties	19
2.8.3	Elektrische werkzaamheden en bedieningswerkzaamheden	20
2.8.4	Verplicht toepassen van een norm	21
2.8.5	Bouwbesluit en NEN 1010.....	21
2.8.6	Relatie met NPR 5310.....	23
2.9	Inhoudsopgave per deel.....	24
2.10	Relatie met NPR 5310.....	29
2.11	Nederlandse Technische afspraken (NTA's).....	30
2.12	Relatie tussen bepalingen uit de voorgaande versie en de huidige editie	31
2.13	Opzoeken van bepalingen	32
2.13.1	Trefwoordenregister.....	32
2.13.2	Gestructureerd zoeken.....	32
3	Fundamentele uitgangspunten	33
3.1	Laagspanning	33
3.2	Toepassingsgebied	33
3.2.1	Toepassingsgebied volgens NEN 1010 (1)	33
3.2.2	NEN 1010 wel/niet van toepassing	35
3.2.3	Toepassingsgebied volgens NEN 1010 (2)	36
3.2.4	Bestaande installaties en NEN 1010	38
3.2.5	Wijzingen en uitbreidingen van installaties	39
3.2.6	Toepassingsgebied volgens NEN 1010 (3)	40
3.3	Onderwerpen	40
3.4	Veiligheidsmaatregelen	41
3.5	Uitgangspunten	42
3.5.1	Ontwerp	42
3.5.2	Keuze van elektrisch materieel.....	45
3.5.3	Installatie en eerste inspectie	47
4	Termen en definities.....	49
4.1	Coderingen in stroomstelsels.....	49
4.2	Ruimten	49
4.3	Spanningen en stromen	50
4.4	Elektrische schok	52
4.5	Aardingsvoorzieningen	57
4.6	Stroomketens	61
4.7	Schakelen en scheiden.....	63

5	Uitwendige invloeden	65
5.1	Codering van uitwendige invloeden	65
5.2	Invloeden van de omgeving.....	66
5.3	Toepassingen	67
5.4	Bouwkundige constructies	67
5.5	Coderingen zijn hulp bij ontwerp	68
5.6	Keuze van elektrisch materieel in verband met uitwendige invloeden.....	69
6	Beschermingsgraden	71
6.1	IP-aanduidingen (1).....	71
6.2	Bescherming tegen binnendringen van vreemde voorwerpen en stof	72
6.3	Bescherming tegen binnendringen van water.....	73
6.4	Voorbeeld van veel gebruikte IP-aanduidingen	74
6.5	IEC 144	75
6.6	IP-aanduidingen (2).....	76
6.7	Klasse-indeling	77
7	Beveiliging tegen overstroom.....	79
7.1	Overstromen	79
7.2	Bescherming tegen elektrische schok	80
7.2.1	Inleiding.....	80
7.2.2	Bescherming tegen elektrische schok bij het optreden van een defect	80
7.3	Beveiliging tegen overstroom.....	81
7.3.1	Beveiliging van de faseleiding.....	81
7.3.2	Beveiliging van de nul in TN- of TT-stelsels	82
7.4	Beveiligingstoestellen tegen overstroom	83
7.5	Voorbeelden toepassen smeltpatronen	88
7.5.1	gG-smeltpatronen.....	88
7.5.2	aM-smeltpatronen	89
7.5.3	Verschillen tussen de gG- en aM-smeltpatronen.....	90
7.6	Beveiliging tegen overbelastingsstroom	91
7.6.1	Plaats van beveiligtoestellen tegen overbelasting.....	92
7.6.2	Achterwege laten van beveiligtoestellen tegen overbelasting	93
7.7	Beveiliging tegen kortsluitstroom.....	94
7.7.1	Plaats van het beveiligingstoestellen tegen kortsluiting.....	94
7.7.2	Achterwege laten van beveiligtoestellen tegen kortsluiting	95
7.8	Beveiliging van parallel geschakelde leidingen	96
7.9	96	
7.10	Kenmerken van beveiligingstoestellen tegen overstroom.....	97
7.11	Installaties met buigzame leidingen	97
7.12	Toepassen van beveiligingstoestellen tegen overstroom.....	98
8	Beveiliging tegen overspanning	101
8.1	Inleiding.....	101
8.2	Beschermingsklassen volgens NPR 8110	103
8.3	Beveiliging tegen overspanning volgens NEN 1010	108
8.4	Toepassen van overspanningsbeveiliging	109
9	Beveiliging tegen onderspanning	111
9.1	Machinerichtlijn en NEN 1010.....	111
9.2	Beveiliging tegen onderspanning.....	111
9.3	De praktijk	112

10	Bescherming tegen elektrische schok	115
10.1	Beschermingsmaatregelen	115
10.2	Bescherming door automatische afschakeling van de voeding	117
10.3	Bescherming door dubbele of versterkte isolatie	123
10.4	Bescherming door elektrische scheiding	123
10.5	Bescherming door extra lage spanning	124
10.6	Aanvullende bescherming	124
10.6.1	Aanvullende bescherming door aardlekbeveiliging	124
10.6.2	Aanvullende bescherming door aanvullende vereffening	125
11	Aardingsvoorzieningen	127
11.1	Tijdig afschakelen bij een fout	127
11.2	TN-stelsel	131
11.2.1	De circuitimpedantie (Z_s)	131
11.2.2	Voorbeeld 1: toepassen van smeltpatroon in TN-stelsel	134
11.2.3	Voorbeeld 2: toepassen van smeltpatroon in TT-stelsel	135
11.2.4	Voorbeeld 3: toepassen van installatieautomaat	136
11.2.5	Toepassen van andere beveiligingsmiddelen	137
11.2.6	Ondersteunende aardelektrode	138
11.3	TT-stelsel	139
11.3.1	Gemeenschappelijke aardelektrode	139
11.3.2	Aardingsvoorzieningen bij een TT-stelsel	139
11.3.3	Vuistregels voor het bepalen van R_A in TT-stelsels	141
11.3.4	Sneltabel voor circuitimpedantie	146
11.3.5	Tijd-stroom grafiek gG-patronen	147
11.3.6	Tijd-stroom grafiek BCD-automaten	148
11.3.7	Toepassen van aardlekbeveiliging	149
11.4	Aardingsvoorzieningen in bijzondere ruimten	150
11.5	Regels bepalen R_A bij schakel- en verdeelinrichtingen in TT-stelsels	151
11.6	Beschermende vereffening	152
12	Toepassen van aardlekschakelaars	155
12.1	Aanvullende bescherming door aardlekschakelaars (1)	155
12.2	Aanspreektijd en aanspreekstroom van een aardlekschakelaars	158
12.3	Typen aardlekschakelaars	159
12.4	Aanvullende bescherming door aardlekschakelaars (2)	160
12.5	Inspectie aan aardlekschakelaars	164
12.6	Indeling van bouwwerken en ruimten volgens het Bouwbesluit 2003	165
12.6.1	Gebruiksfuncties en subgebruiksfuncties	165
12.6.2	Definities van gebruiksfuncties	166
12.6.3	Definities van ruimten	167
12.6.4	Definities van gebouwen	168
12.6.5	Voorzieningen van elektriciteit en noodstroom	168
12.7	Aardlekschakelaars in woningen	170
12.8	Aardlekbeveiliging van wandcontactdozen buiten	172
13	Minimum kerndoorsneden van leidingen	173
13.1	Kerndoorsnede	173
13.2	Overzicht van bepalingen en tabellen	173
13.3	Fase	174
13.4	Nul	174
13.5	Aardleiding	176
13.6	Beschermingsleiding	176

13.7	Vereffeningleiding	179
13.7.1	Beschermende vereffening	179
13.7.2	Aanvullende vereffening	179
13.7.3	Voorbeeld 1 aanvullende vereffening	180
13.7.4	Voorbeeld 2 aanvullende vereffening	181
14	Hogere harmonischen	183
14.1	Lineaire- en niet-lineaire belasting	183
14.2	Vermogenselektronica en netvervuiling	184
14.3	Voorbeeld van harmonischen	184
14.4	Harmonischen en elektromotoren	184
14.5	Harmonischen en gasontladingslampen	186
14.6	Meten aan harmonischen	190
14.7	Power quality	190
14.8	Hogere harmonischen en NEN 1010	191
15	Berekeningen aan leidingen	193
15.1	Inleiding	193
15.2	Computer	195
15.3	Stromen	196
15.4	Aanduiding en bepalen van het vermogen	200
15.5	Motoren	201
15.6	Temperatuur	202
15.7	Installatiemethoden [1]	202
15.8	Voorbeeld raadplegen tabellen NEN 1010	207
15.9	Installatiemethoden [2]	215
15.10	Correctiefactoren	216
15.11	Aantal belaste aders	222
15.12	Hogere harmonischen	223
15.12.1	Voorbeeld toepassen hogere harmonischen	223
15.13	Kernmateriaal	225
15.14	Formules voor toelaatbare stroom	225
15.15	Maximale lengte van leidingen	226
15.15.1	Maximale lengte van leidingen in verband met kortsluiting	226
15.15.2	Voorbeeld bepalen van maximale lengte van leidingen	234
15.15.3	Spanningsverlies in leidingen	240
15.16	Leidingen met verschillende kerndoorsneden	241
15.16.1	Voorbeeld leidingen met verschillende doorsneden	242
15.17	Samenvatting	244
16	Schakelen en scheiden	245
16.1	Elektrotechnische symbolen	245
16.2	Termen en definities voor schakelaars	245
16.2.1	Schakelaar	245
16.2.2	Vermogenschakelaar	245
16.2.3	Lastschakelaar	245
16.2.4	Contactoor	246
16.2.5	Scheider	246
16.2.6	Lastscheider	247
16.3	Scheiden en schakelen	247
16.4	Werkschakelaar	249
16.5	Noodschakelaar	253
16.6	Bedieningschakeling en bedieningsschakelaar	257

17	Schakel- en verdeelinrichtingen	259
17.1	Algemeen.....	259
17.2	Schakelen en scheiden.....	260
17.3	Vrije ruimten.....	267
17.4	Bereikbaarheid.....	269
17.5	Vluchtwegen en toegangen.....	269
18	Aanvullende en bijzondere bepalingen	273
18.1	Ruimten met een bad of een douche	273
18.1.1	Onderwerp en toepassingsgebied.....	273
18.1.2	Algemene kenmerken.....	273
18.1.3	Indeling van zones	274
18.1.4	Bescherming tegen elektrische schok	278
18.1.5	Aanvullende beschermende vereffening	279
18.1.6	Leidingen en schakelmateriaal	283
18.1.7	Elektrisch materieel.....	286
18.2	Tijdelijke installaties	288
18.2.1	Installaties op bouw- en sloofterreinen.....	288
18.2.2	Toepassingsgebied	290
18.2.3	Bescherming tegen elektrische schok	290
18.2.4	Elektrisch materieel.....	292
18.2.5	Leidingen en schakelmateriaal	295
18.2.6	NPR 5310 en Bouw- en sloofterreinen.....	297
18.3	Tijdelijke elektrische installaties voor constructies, toestellen en kramen op kermissen, in attractieparken en circussen	303
18.3.1	Algemeen.....	303
18.3.2	Toepassingsgebied	303
18.3.3	Definities	304
18.3.4	Algemene kenmerken van de voedingsbron.....	305
18.3.5	Bescherming tegen elektrische schok	305
18.3.6	Elektrisch materieel.....	306
18.3.7	Schakelen en scheiden.....	307
18.3.8	Verlichting.....	308
18.3.9	Elektrische voeding.....	310
18.3.10	Elektrische botsauto's	310
18.3.11	Generatoren	310
18.3.12	Inspectie.....	311